

UCHWAŁA

Dnia 24 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Sobutka

SSN Ryszard Witkowski

Protokolant Marta Brzezińska

w sprawie B. B.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 24 lutego 2021 roku, zażalenia wniesionego Prokuratora Okręgowego w S. na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 7 września 2020 roku, sygn. akt PK I SD (...) w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora B. B. za czyn kwalifikowany z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz 233 § 1a k.k. w zw. z art. 12 k.k.

podjął uchwałę:

1. zmienia zaskarżoną uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 7 września 2020 roku, sygn. akt PK I SD (...), w ten sposób, że zezwala na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej B. B. prokuratora Prokuratury Rejonowej w S., za to, że:

I. w okresie od kwietnia 2014 r. do 23 czerwca 2014 r. w S. i K., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła M. W. i G. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 6100 zł, za pomocą wprowadzenia G. W. w błąd, co do tego, że samochód osobowy marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowi wyłączną własność T. M. i że nie toczy się

żadne postępowanie, którego przedmiotem jest ten pojazd oraz za pomocą wyzyskania błędu G. W., co do tego, że jest ona upoważniona przez T. M. do sprzedaży tego samochodu, jak również w ten sposób, że w dniu 23 czerwca 2014 r., w S., podrobiła podpis o treści „M.” na umowie sprzedaży ww. samochodu, datowanej na dzień 31 maja 2014 r., w treści której jako sprzedający pojazd został wskazany T. M., stwarzając tym samym pozory, że T. M. podpisał dokument i jest stroną tej umowy, a następnie tak podrobionym dokumentem posłużyła się przesyłając go pocztą G. W., celem przedłożenia w Starostwie Powiatowym w K. – tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

II. w dniu 28 kwietnia 2016 r. i w dniu 25 sierpnia 2016 r., w W., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w W. sygn. akt 3 Ds (...), a następnie PR 3 Ds (...), będąc uprzedzoną o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania, z obawy przed grożącą jej odpowiedzialnością karną za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.:

a) zeznała nieprawdę podając, że:

- nie mogło być tak, że mówiła G. W. o tym, że przedstawi przesłaną przez G. W. umowę sprzedaży pojazdu marki F.(...) o numerze rejestracyjnym (...) datowaną na dzień 31 maja 2014 r. do podpisania T. M.,

- że nie mówiła G. W. o tym, że T. M. podpisze ww. umowę i że w rozmowie z ww. nie było mowy o tym, kto ma umowę podpisać,

b) zataiła prawdę nie zeznając, że G. W. poinformował ją w rozmowie telefonicznej m.in. o tym, że nie może zarejestrować pojazdu z uwagi na to, że organ administracyjny zakwestionował zakres przedłożonego pełnomocnictwa i że koniecznym jest podpisanie umowy sprzedaży pojazdu osobiście przez T. M.,

podczas gdy w rzeczywistości G. W. poinformował B. B. o ww. okolicznościach, a B. B. w odpowiedzi wskazała, że T. M. przyjedzie do niej i osobiście podpisze przedmiotową umowę sprzedaży samochodu, którą ona odeśle G. W. pocztą, tj. o czyn z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 12 k.k.

III. w dniu 21 sierpnia 2017 r., w S., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, składając dwukrotnie zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Okręgową w S. sygn. akt PO I Ds (...), będąc uprzedzoną o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania, z obawy przed grożącą jej odpowiedzialnością karną za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

a) zeznała nieprawdę podając, że:

- G. W. wiedział, że to B. B. a nie T. M. złożyła podpis na kolejnej umowie sprzedaży samochodu marki F.(...) o numerze rejestracyjnym (...) datowanej na dzień 31 maja 2014 r. oraz, że o złożenie przez nią podpisu na tej umowie prosił w rozmowie telefonicznej,

- że T. M. upoważnił ją do sprzedaży ww. pojazdu,

b) zataiła prawdę nie zeznając, że G. W. poinformował ją, w rozmowie telefonicznej o tym, że nie może zarejestrować pojazdu z uwagi na to, że organ administracyjny zakwestionował zakres przedłożonego pełnomocnictwa i że koniecznym jest podpisanie umowy sprzedaży pojazdu osobiście przez T. M., podczas gdy w rzeczywistości G. W. poinformował B. B. o ww. okolicznościach, a B. B. w odpowiedzi wskazała, że T. M. przyjedzie do niej i osobiście podpisze umowę sprzedaży samochodu, którą ona odeśle pocztą, tj. o czyn z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 12 k.k.

2. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 5 października 2018 r. Prokurator Okręgowy w S. wystąpił do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. – B. B., z uwagi na fakt prowadzenia w stosunku do niej postępowania przygotowawczego oznaczonego sygn. akt PO I Ds (...), przez Prokuraturę Okręgową w S., w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa polegającego na tym, że:

1. „w okresie od kwietnia 2014 r. do 23 czerwca 2014 r. w S. i K., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła M. W. i G. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 6100 zł, za pomocą wprowadzenia G. W. w błąd, co do tego, że samochód osobowy marki F.(...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowi wyłączną własność T. M. i że nie toczy się żadne postępowanie, którego przedmiotem jest ten pojazd oraz za pomocą wyzyskania błędu G. W., co do tego, że jest ona upoważniona przez T. M. do sprzedaży tego samochodu, jak również w ten sposób, że w dniu 23 czerwca 2014 r., w S., podrobiła podpis o treści <<M.>> na umowie sprzedaży ww. samochodu, datowanej na dzień 31 maja 2014 r., w treści której jako sprzedający pojazd został wskazany T. M., stwarzając tym samym pozory, że T. M. podpisał dokument i jest stroną tej umowy, a następnie tak podrobionym dokumentem posłużyła się przesyłając go pocztą G. W., celem przedłożenia w Starostwie Powiatowym w K. – tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.
2. 4 lipca 2014 r., w S., przedłożyła w Urzędzie Miejskim w S., jako autentyczny i pochodzący od T. M., dokument <<zawiadomienie o zbyciu pojazdu>>, datowany na 3 lipca 2014 r., wraz z załączoną do niego kopią umowy zbycia pojazdu z dnia 31 maja 2014 r., na której uprzednio sfalszowała podpis T. M., celem zgłoszenia zbycia pojazdu F.(...), na którym to dokumencie podpisała się, bliżej nieustalonego dnia, po uprzednim wypełnieniu druku dokumentu danymi T. M., w sposób sugerujący, że podpis pochodzi od osoby wskazanej w dokumencie tj. T. M. – tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.

3. w dniu 28 kwietnia 2016 r. i w dniu 25 sierpnia 2016 r., w W., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w W. sygn. akt 3 Ds (...), a następnie PR 3 Ds (...), będąc uprzedzoną o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania, z obawy przed grożącą jej odpowiedzialnością karną za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.:

1. zeznała nieprawdę podając, że:

- nie mogło być tak, że mówiła G. W. o tym, że przedstawi przesłaną przez G. W. umowę sprzedaży pojazdu marki F.(...) o numerze rejestracyjnym (...) datowaną na dzień 31 maja 2014 r. do podpisania T. M.,

- że nie mówiła G. W. o tym, że T. M. podpisze ww. umowę i że w rozmowie z ww. nie było mowy o tym, kto ma umowę podpisać,

2. zataiła prawdę nie zeznając, że G. W. poinformował ją w rozmowie telefonicznej m.in. o tym, że nie może zarejestrować pojazdu z uwagi na to, że organ administracyjny zakwestionował zakres przedłożonego pełnomocnictwa i że koniecznym jest podpisanie umowy sprzedaży pojazdu osobiście przez T. M.,

podczas gdy w rzeczywistości G. W. poinformował B. B. o ww. okolicznościach, a B. B. w odpowiedzi wskazała, że T. M. przyjedzie do niej i osobiście podpisze przedmiotową umowę sprzedaży samochodu, którą ona odeśle G. W. pocztą, tj. o czyn z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 12 k.k.

3. w dniu 21 sierpnia 2017 r., w S., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, składając dwukrotnie zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Okręgową w S. sygn. akt PO I Ds (...), będąc uprzedzoną o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania, z obawy przed

grożącą jej odpowiedzialnością karną za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

1. zeznała nieprawdę podając, że:

- G. W. wiedział, że to B. B. a nie T. M. złożyła podpis na kolejnej umowie sprzedaży samochodu marki F.(...) o numerze rejestracyjnym (...) datowanej na dzień 31 maja 2014 r., oraz, że o złożenie przez nią podpisu na tej umowie prosił w rozmowie telefonicznej,
- że T. M. upoważnił ją do sprzedaży ww. pojazdu,

2. zataiła prawdę nie zeznając, że G. W. poinformował ją, w rozmowie telefonicznej o tym, że nie może zarejestrować pojazdu z uwagi na to, że organ administracyjny zakwestionował zakres przedłożonego pełnomocnictwa i że koniecznym jest podpisanie umowy sprzedaży pojazdu osobiście przez T. M.,

podczas gdy w rzeczywistości G. W. poinformował B. B. o ww. okolicznościach, a B. B. w odpowiedzi wskazała, że T. M. przyjedzie do niej i osobiście podpisze umowę sprzedaży samochodu, którą ona odeśle pocztą, tj. o czyn z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 12 k.k.”.

W dniu 5 grudnia 2018 r., Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym:

- na podstawie art. 135 § 8 i § 14 w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U.2017.1767 ze zm.) i art. 17 § 1 pkt 7 kpł umorzył postępowanie w sprawie wniosku Prokuratora Okręgowego w S. z dnia 5 października 2018 r., o zezwolenie a pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. – B. B. o czyny polegające na tym, że: „zataiła prawdę nie zeznając, że G. W. poinformował ją w rozmowie telefonicznej o tym, że nie może zarejestrować pojazdu z uwagi na to, że organ administracyjny zakwestionował zakres przedłożonego pełnomocnictwa i że koniecznym jest podpisanie umowy sprzedaży pojazdu osobiście przez T. M., podczas gdy w rzeczywistości G. W. poinformował B. B. o ww. okolicznościach a B. B. w

odpowiedzi wskazała, że T. M. przyjedzie do niej i osobiście podpisze przedmiotową umowę sprzedaży samochodu, którą ona odeśle pocztą, tj. o czyn z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 12 k.k.” - wobec tego, że postępowanie w sprawie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. – B. B. za czyny wskazane we wniosku Prokuratora Okręgowego w S. z dnia 5 października 2018 r., zostało prawomocnie zakończone.

- Na podstawie art. 135 § 1,6,8 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze odmówił zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. B. B. za czyn polegający na tym, że: „II. 4 lipca 2014 r., w S. przedłożyła w Urzędzie Miejskim w S. jako autentyczny i pochodzący od T. M., dokument <<zawiadomienie o zbyciu pojazdu>> datowany na 3 lipca 2014 r., wraz załączoną do niego kopią umowy zbycia pojazdu z dnia 31 maja 2014 r., na której uprzednio sfalszowała podpis T. M., celem zgłoszenia zbycia pojazdu F.(...), na którym to dokumencie podpisała się, bliżej nieustalonego dnia, po uprzednim wypełnieniu druku dokumentu danymi T. M. w sposób sugerujący, że podpis pochodzi od osoby wskazanej w dokumencie tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.”.

Zażaleniem z dnia 14 stycznia 2019 r. Prokurator Okręgowy w S. zaskarżył powyższą uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym zarzucając jej: „obrazę przepisu art. 145 § 1 pkt 1a ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, polegającą na rozpoznaniu sprawy w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. do odpowiedzialności karnej w składzie jednoosobowym, podczas gdy zgodnie z treścią ww. przepisu Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym w pierwszej instancji orzeka w składzie trzech sędziów (...)”. Ponadto, skarżący zarzucił ww. uchwale Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym obrazę przepisu postępowania „a mianowicie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. polegającego na nieprawidłowym przyjęciu, iż odnośnie czynów opisanych w punktach I, III i IV, wniosku Prokuratora Okręgowego w S. z dnia 5 października 2018 r., o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. do odpowiedzialności karnej zachodzi powaga rzeczy osądzonej, podczas gdy uważna analiza akt

sprawy sygn. PO I Ds. (...) oraz treści uchwały Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 29 marca 2018 r. w przedmiocie pociągnięcia prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. do odpowiedzialności karnej prowadzi do wniosku przeciwnego”.

Skarżący zarzucił także obrazę przepisów postępowania, „tj. art. 413 § 1 pkt 5,6 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, poprzez pominięcie w sentencji uchwały Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 5 grudnia 2018 r. zapadłej w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, rozstrzygnięcia w przedmiocie wskazania i opisu czynów, co do których w ocenie Sądu Dyscyplinarnego zachodzi powaga rzeczy osądzonej, skutkująca umorzeniem postępowania w oparciu o zachodzącą przesłankę powagi rzeczy osądzonej, podczas gdy zgodnie z treścią ww. przepisu, każde orzeczenie winno zawierać m.in. rozstrzygnięcie sądu wraz ze wskazaniem zastosowanych przepisów ustawy”.

W wywiedzionym środku odwoławczym, Prokurator Okręgowy w S. wytknął także ww. uchwale błąd w ustaleniach faktycznych mogący mieć wpływ na jej treść, poprzez niezasadne przyjęcie, iż dokument o treści „zawiadomienie o zbyciu pojazdu” z dnia 3 lipca 2014 r. wraz z naniesionym na nim nieczytelnym podrobionym podpisem T. M., nie stanowi dokumentu w myśl art. 115 § 14 kk, co w konsekwencji skutkowało odmową wyrażenia zgody na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy, oceniany swobodnie z uwzględnieniem zasad wiedzy i doświadczenia życiowego, prowadzi do wniosku, iż prokurator B. B. swoim zachowaniem wyczerpała znamiona czynu określonego w treści art. 270 § 1 kk a zatem zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez nią przestępstwa określonego w treści art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U.2017.1767 ze zm.).

Podnosząc powyższe zarzuty Prokurator Okręgowy w S. wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym do ponownego rozpoznania.

Obrońca prokurator B. B., wystosował w dniu 5 marca 2019 r., odpowiedź na zażalenie Prokuratora Okręgowego w S. z dnia 14 stycznia 2019 r. W odpowiedzi obrońca wniósł o nieuwzględnienie ww. zażalenia, zarzucając mu niezasadność.

Sąd Najwyższy Izba Dyscyplinarna, Wydział I, uchwałą z dnia 27 marca 2019 r., sygn. akt I DO 14/19, uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym. Sąd Najwyższy dostrzegł sprzeczność w treści uchwały, uniemożliwiającą jej wykonanie, z uwagi na fakt, że sąd nie rozstrzygnął w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej za większość wskazanych we wniosku czynów.

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym uchwałą z dnia 22 maja 2019 r., sygn. akt PK I SD (...):

1. umorzył postępowanie w sprawie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. B. B. za czyny wskazane we wniosku Prokuratora Okręgowego w S. z dnia 5 października 2018 r. - w punktach I., III., IV., wobec stwierdzenia, że postępowanie co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone;
2. wyraził zgodę na pociągnięcie B. B. - prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. do odpowiedzialności karnej za to, że: 4 lipca 2014 roku w S., przedłożyła w Urzędzie Miejskim w S., jako autentyczny i pochodzący od T. M., dokument „zawiadomienie o zbyciu pojazdu”, datowany na 3 lipca 2014 roku, wraz z załączoną do niego kopią umowy zbycia pojazdu z dnia 31 maja 2014 roku, na której uprzednio sfalszowała podpis T. M., celem zgłoszenia zbycia pojazdu F.(...), na którym to dokumencie podpisała się, bliżej nieustalonego dnia, po uprzednim wypełnieniu druku dokumentu danymi T. M., w sposób sugerujący, że podpis pochodzi od osoby wskazanej w dokumencie, tj. T. M., tj. o czyn z art. 270 § 1 kk.

Zażalenie na przedmiotową uchwałę w zakresie pkt 1. rozstrzygnięcia, tj. w zakresie umorzenia postępowania, wnioś Prokurator Okręgowy w S. Zarzucił on uchwale obrazę przepisów postępowania, a to art. 17 § 1 pkt 7 kpk polegającą na nieprawidłowym przyjęciu, iż odnośnie czynów opisanych w punktach I., III. i IV. wniosku Prokuratora Okręgowego w S. z dnia 5 października 2018 roku o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. – B. B. do odpowiedzialności karnej zachodzi powaga rzeczy osądzonej, podczas gdy uważna analiza akt sprawy sygn. akt PO I Ds. (...) oraz treści uchwały Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 29 marca 2018 roku w przedmiocie pociągnięcia prokuratora B. B. do odpowiedzialności karnej prowadzi do wniosku przeciwnego.

Podnosząc powyższe, wniośł o:

- zmianę zaskarżonej uchwały w punkcie 1. poprzez wyrażenie zgody na pociągnięcie prokuratora B. B. do odpowiedzialności karnej za czyny opisane w punktach I, III i IV wniosku prokuratora z dnia 5 października 2018 roku;
- utrzymanie uchwały w mocy w pozostałym zakresie.

Zażalenie na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 22 maja 2019 r., w zakresie rozstrzygnięcia z pkt 2., wnioś obrońca B. B. Zaskarżonej uchwale zarzucił naruszenie art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze poprzez uznanie, że w przedmiotowej sprawie zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa w sytuacji, gdy czyn opisany w pkt II. wniosku nie stanowi przestępstwa. W konkluzji wniośł o zmianę uchwały w zaskarżonej części poprzez odmowę zezwolenia na pociągnięcie prokurator B. B. do odpowiedzialności karnej.

Obrońca prokurator B. B., złożył również odpowiedź na zażalenie Prokuratora Okręgowego w S., w której wniośł o nieuwzględnienie zażalenia.

Sąd Najwyższy Izba Dyscyplinarna, Wydział I, uchwałą z dnia 5 grudnia 2019 r., sygn. akt I DO (...), uchylił zaskarżoną uchwałę w zakresie rozstrzygnięcia z pkt 1. i przekazał sprawę w tej części Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze

Generalnym do ponownego rozpoznania. W pozostałym zakresie zaskarżoną uchwałę utrzymał w mocy. Kosztami postępowania odwoławczego obciążony został Skarb Państwa.

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym uchwałą z dnia 7 września 2020 roku, sygn. akt PK ISD (...), odmówił wyrażenia zgody na pociągnięcie B. B.prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. do odpowiedzialności karnej, za to, że:

1. „w okresie od kwietnia 2014 r. do 23 czerwca 2014 r. w S. i K., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła M. W. i G. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 6100 zł, za pomocą wprowadzenia G. W. w błąd, co do tego, że samochód osobowy marki F.(...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowi wyłączną własność T. M. i że nie toczy się żadne postępowanie, którego przedmiotem jest ten pojazd oraz za pomocą wyzyskania błędu G. W., co do tego, że jest ona upoważniona przez T. M. do sprzedaży tego samochodu, jak również w ten sposób, że w dniu 23 czerwca 2014 r., w S., podrobiła podpis o treści <<M.>> na umowie sprzedaży ww. samochodu, datowanej na dzień 31 maja 2014 r., w treści której jako sprzedający pojazd został wskazany T. M., stwarzając tym samym pozory, że T. M. podpisał dokument i jest stroną tej umowy, a następnie tak podrobionym dokumentem posłużyła się przesyłając go pocztą G. W., celem przedłożenia w Starostwie Powiatowym w K. – tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.
 2. w dniu 28 kwietnia 2016 r. i w dniu 25 sierpnia 2016 r., w W., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w W. sygn. akt 3 Ds (...), a następnie PR 3 Ds (...), będąc uprzedzoną o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania, z obawy przed grożącą jej odpowiedzialnością karną za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.:
1. zeznała nieprawdę podając, że:

- nie mogło być tak, że mówiła G. W. o tym, że przedstawi przesłaną przez G. W. umowę sprzedaży pojazdu marki F.(...) o numerze rejestracyjnym (...) datowana na dzień 31 maja 2014 r. do podpisania T. M.,

- że nie mówiła G. i W. o tym, że T. M. podpisze ww. umowę i że w rozmowie z ww. nie było mowy o tym, kto ma umowę podpisać,

2. zataiła prawdę nie zeznając, że G. W. poinformował ją w rozmowie telefonicznej m.in. o tym, że nie może zarejestrować pojazdu z uwagi na to, że organ administracyjny zakwestionował zakres przedłożonego pełnomocnictwa i że koniecznym jest podpisanie umowy sprzedaży pojazdu osobiście przez T. M.,

podczas gdy w rzeczywistości G. W. poinformował B. B. o ww. okolicznościach, a B. B. w odpowiedzi wskazała, że T. M. przyjedzie do niej i osobiście podpisze przedmiotową umowę sprzedaży samochodu, którą ona odeśle G. W. pocztą, tj. o czyn z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 12 k.k.

3. w dniu 21 sierpnia 2017 r., w S., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, składając dwukrotnie zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Okręgową w S. sygn. akt PO I Ds (...), będąc uprzedzoną o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania, z obawy przed grożącą jej odpowiedzialnością karną za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

1. zeznała nieprawdę podając, że:

- G. W. wiedział, że to B. B. a nie T. M. złożyła podpis na kolejnej umowie sprzedaży samochodu marki F.(...) o numerze rejestracyjnym (...) datowanej na dzień 31 maja 2014 r. oraz, że o złożenie przez nią podpisu na tej umowie prosił w rozmowie telefonicznej,

- że T. M. upoważnił ją do sprzedaży ww. pojazdu,

2. zataiła prawdę nie zeznając, że G. W. poinformował ją, w rozmowie telefonicznej o tym, że nie może zarejestrować pojazdu z uwagi na to, że organ administracyjny zakwestionował zakres przedłożonego pełnomocnictwa i że koniecznym jest podpisanie umowy sprzedaży pojazdu osobiście przez T. M.,

podczas gdy w rzeczywistości G. W. poinformował B. B. o ww. okolicznościach, a B. B. w odpowiedzi wskazała, że T. M. przyjedzie do niej i osobiście podpisze umowę sprzedaży samochodu, którą ona odeśle pocztą, tj. o czyn z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 12 k.k.”.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym wywiódł Prokurator Okręgowy w S., zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

- „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mogący mieć wpływ na jego treść poprzez niezasadne przyjęcie że w świetle zgromadzonego dotychczas materiału dowodowego nie spełniona została przesłanka w postaci dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa z art.233 § 1a kk, określona w treści art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1767 z późn. zm.), a także uznanie, że złożony wniosek o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora B. B. do odpowiedzialności karnej za te czyny jest przedwczesny z uwagi na dominującą praktykę prowadzenia postępowań o składanie fałszywych zeznań w odrębnym postępowaniu od postępowania głównego, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy, oceniany swobodnie z uwzględnieniem zasad wiedzy i doświadczenia życiowego prowadzi do wniosku, że w realiach przedmiotowej sprawy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez wymienioną czynów określonych w treści art. 233 § 1a kk wynikające m.in. ze zgromadzonego dotychczas materiału dowodowego w postaci m.in. zeznań świadków T. M. i G. W., oraz uzyskanej w toku postępowania opinii biegłych z zakresu badania pisma ręcznego, a tym samym jest spełniona przesłanka w postaci dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, określona w treści art. 135 §

5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1767 z późn. zm.),

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mogący mieć wpływ na jego treść poprzez niezasadne przyjęcie że w świetle zgromadzonego dotychczas materiału dowodowego nie spełniona została przesłanka w postaci dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa z art. 286 §1 kk, określona w treści art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1767 z późn. zm.), w szczególności poprzez niezasadne przyjęcie, iż na skutek zakupu samochodu od B. B. nie doszło do doprowadzenia M. W. i G. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, co w konsekwencji skutkowało odmową wyrażenia zgody na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej za czyn z art. 286 § 1 kk, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy, oceniany swobodnie z uwzględnieniem zasad wiedzy i doświadczenia życiowego prowadzi do wniosku, iż istnieje uzasadnione podejrzenie że prokurator B. B. swoim zachowaniem wyczerpała znamiona czynu określonego w treści art. 286 § 1 k.k. gdyż obejmowała bezpośrednim i kierunkowym zamiarem nie tylko wprowadzenie pokrzywdzonych w błąd, działała w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, a nadto miała świadomość, że pokrzywdzony niekorzystnie rozporządzi mieniem - bo podała mu nieprawdziwe informacje, które wpłynęły na decyzję o rozporządzeniu mieniem, a zatem spełniona została przesłanka dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez nią przestępstwa określona w treści art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1767 z późn. zm.)”.

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżone orzeczenia i przekazanie spawy Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wywiedzione w niniejszej sprawie zażalenie okazało się zasadne i spowodowało konieczność zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia i wyrażenia zgody na pociągnięcie prokurator B. B. do odpowiedzialności karnej.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że postępowanie w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora jest postępowaniem incydentalnym w toku postępowania karnego (uchwała SN z 23.07.2019 r., I DO 31/19, LEX nr 2729820; uchwała SN z 23.01.2019 r., I DO 27/18, LEX nr 2615863). Zgoda na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora w żaden sposób nie przesądza o popełnieniu przez niego zarzucanego mu czynu. Celem postępowania immunitetowego jest bowiem umożliwienie dalszego prowadzenia postępowania karnego, a więc przejścia z fazy *in rem* do fazy *in personam* (zob. uchwała SN z 26.03.2019 r., I DO 25/18; uchwała SN z 14.05.2019 r., I DO 30/19; uchwała SN z 23.07.2019 r., I DO 31/19). Zgodnie z art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej oraz uchwałę zezwalającą na tymczasowe aresztowanie prokuratora, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Nie chodzi w tym wypadku zatem o pewność, że prokurator dopuściła się zarzucanych jej czynów, a jedynie o uprawdopodobnienie takiego stanu rzeczy.

Przechodząc do oceny wywiedzionych w niniejszej sprawie zarzutów, a to zarzucanego błędu w ustaleniach faktycznych, na wstępie należy podnieść, na co zwraca się uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego, iż „zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, nie może się sprowadzać do samej tylko odmiennej oceny materiału dowodowego, lecz powinien polegać na wykazaniu, jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego” (uchwała SN z 17.09.2019 r., I DO 39/19, LEX nr 2730218).

W pierwszym z podniesionych zarzutów skarżący, próbował wykazać, że w analizowanej sprawie zaszło dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia

przez prokurator B. B. czynu zabronionego stypizowanego w art. 233 § 1a kk. Zarzut ten odnosi się do punktu II i III uchwały Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 7 września 2020 roku.

Regulacja art. 233 § 1a kk odnosi się do czynu zabronionego polegającego na tym, że podmiot składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu. Jest to norma, która umożliwia postawienie zarzutu zeznawania nieprawdy lub zatajenia prawdy osobie, która nie ma statusu podejrzanego lub oskarżonego. W literaturze zaznacza się, że świadek „ma prawo jedynie do milczenia, natomiast nie wolno mu składać fałszywych zeznań, nawet jeśli faktycznie jest sprawcą czynu, którego dotyczy dane postępowanie lub inne czy też w stosunku do którego takowe może zostać wszczęte” (M. Szewczyk, A. Wojtaszczyk, W. Zontek [w:] *Kodeks karny. Część szczególna*. Tom II. Część II. Komentarz do art. art. 212-277d, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017, art. 233).

W niniejszym stanie faktycznym, analiza zgromadzonego materiału dowodowego, w konfrontacji ze złożonymi przez prokurator B. B. zeznaniami będącymi podstawą wniosku prokuratora, doprowadziła Sąd Najwyższy do przekonania, że zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie wskazanego powyżej czynu zabronionego przez prokurator B. B. Wynika to z przeprowadzonej, zgodnie z wymaganiami wynikającymi z art. 7 kpk, a więc z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, oceny dowodów zgromadzonych w niniejszym postępowaniu. Sąd Najwyższy uznał za wiarygodne:

-zeznania G. W. z dnia 9 marca 2016 r., w których wprost wskazano, że „w wydziale komunikacji były wątpliwości co do pełnomocnictwa dołączonego do umowy kupna sprzedaży samochodu. Chodziło o brak zapisu, że pełnomocnictwo dotyczy również zbycia pojazdu. Ja nie mogłem zarejestrować samochodu. Ja zadzwoniłem do pośrednika, który dał mi numer telefonu do pani prokurator. Ta pani powiedziała, że prześle mi nowe pełnomocnictwo z zapisem którego brakowało” (k. 56, PO I Ds. (...)).

-zeznania G. W. z dnia 9 marca 2016 r., w których zaznaczono, że „skontaktowałem się z kobietą od której kupowałem samochód i ona powiedziała, że mąż przyjedzie do niej i podpisze umowę i ona ją odeśle” (k. 61, PO I Ds. (...)).

-zeznania G. W. z dnia 18 października 2016 r., w których podniesiono, iż „zadzwońiłem do pani M. Ja rozmawiałem z nią i chodziło mi o ustalenie dokładnego adresu pana M. i o podpis pana M. Pani M. powiedziała mi wtedy, że T. M., jej mąż przyjedzie do niej za kilka dni, żebyśmy przysłał jej umowę i on ją podpisze u niej i odeśle” (k. 231, PO I Ds. (...)).

-zeznania G. W. z dnia 21 sierpnia 2017 r., w których wprost zaznaczono, że „pamiętam, zaproponowałem, że wyślę do M. do podpisu drugą umowę sprzedaży do podpisu. Ona się chwilę zastanowiła i powiedziała, że mąż do niej przyjedzie za kilka dni i podpisze umowę jeśli ja tą umowę jej przyślę” (k. 291, PO I Ds. (...)).

-zeznania G. W. z dnia 21 sierpnia 2017 r., w których wskazano, że „ja byłem przekonany, że podpis na drugiej umowie został złożony przez T. M.” (k. 292, PO I Ds. (...)).

-protokół konfrontacji G. W. i B. B. z dnia 21 stycznia 2017 r. (k. 307-310, PO I Ds. (...)).

Powyższe dowody są logiczne, konsekwentne i wzajemnie uzupełniające się. Świadczy o tym ponadto, opinia wydana na podstawie ekspertyzy kryminalistycznej z dnia 25 października 2017 r., (k. 461-516, PO I Ds (...)).

Dlatego, w ocenie Sądu Najwyższego należało dać wiarę zeznaniom złożonym przez G. W. Zauważyć należy przy tym także, że nie miał on żadnego interesu w tym, aby zeznawać nieprawdę. Jest on osobą obcą zarówno dla B. B., jak i T. M. Jedynym elementem łączącym strony była sprzedaż samochodu.

Zdaniem Sądu Najwyższego, zgromadzony materiał dowodowy dawał podstawy do przyjęcia, że zachodzi dostateczne uzasadnienie podejrzenia popełnienia przez prokurator B. B. czynów oznaczonych w punktach III. i IV. wniosku Prokuratora Okręgowego w S. z dnia 5 października 2018 r.

Drugi z podniesionych przez Prokuratora Okręgowego w S. zarzutów odnosi się do przestępstwa z art. 286 § 1 kk. Zdaniem skarżącego sąd pierwszej instancji dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych, poprzez niezasadne i sprzeczne ze zgromadzonym materiałem dowodowym przyjęcie, że „na skutek zakupu samochodu od B. B. nie doszło do doprowadzenia M. W. i G. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem”. Zarzut ten odnosi się do punktu I. uchwały Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 7 września 2020 roku.

Spornym elementem był zatem fakt ustalenia, czy doszło w niniejszej sprawie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez M. i G. W. Zgodnie z art. 286 § 1 kk kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Strona przedmiotowa tzw. oszustwa klasycznego, o którym stanowi wskazany powyżej przepis, składa się z wprowadzenia w błąd albo wyzyskania błędu lub wyzyskania niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Z kolei z punktu widzenia strony podmiotowej należy zauważyć, że czyn ten jest przestępstwem kierunkowym, to znaczy umyślnym popełnianym z zamiarem bezpośrednim w określonym celu.

Z punktu widzenia niniejszej sprawy należy rozważyć pojęcie „wprowadzenia w błąd” oraz „niekorzystnego rozporządzenia mieniem”. Pierwsze z analizowanych pojęć odnosi się do doprowadzenia do rozbieżności pomiędzy obiektywnie istniejącą rzeczywistością a wyobrażeniem lub jej odbiorem u pokrzywdzonego (tak m.in. wyrok SN z 18.06.2019 r., V KK 246/18, LEX nr 2683740). Sposób doprowadzenia do błędu może być dowolny. W niniejszej sprawie było to przekonanie pokrzywdzonego, że umowa jest zawierana z osobą należycie do tego umocowaną, a wobec jej przedmiotu nie toczy się żadne postępowanie. Zauważyć także należy, że dla bytu uznania rozporządzenia za niekorzystne nie ma znaczenia, z czy po stronie pokrzywdzonego powstała szkoda (tak także wyrok SN z 16.12.2015 r., V KK 194/15, LEX nr 1940572). Istotny w tym zakresie pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 kwietnia 2018 r., w którym stwierdzono,

że „dla przestępstwa oszustwa nie ma potrzeby wykazywania, że w chwili zawierania umowy sprzedawca nie miał zamiaru wywiązać się ze zobowiązania, a wystarczające jest ustalenie, że pokrzywdzony nie zawarłby umowy, gdyby wiedział o okolicznościach, które były przedmiotem wprowadzenia go w błąd przez sprawcę” (wyrok SN z 18.04.2018 r., III KK 380/17, LEX nr 2515712).

Przenosząc powyższe na grunt analizowanego stanu faktycznego, należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do zawarcia umowy sprzedaży przez G. W. pozostającego w mylnym wyobrażeniu o rzeczywistym stanie prawnym przedmiotu umowy. Działania podejmowane przez prokurator B. B. wskazują, że celem postępowania była sprzedaż samochodu, który pozostawał własnością T. M. Z udzielonego jej przez T. M. pełnomocnictwa, nie wynikało z kolei, że właściciel upoważnił ją do zbycia pojazdu. Można stwierdzić, że działania prokurator B. B. były podejmowane w celu wprowadzenia w błąd pokrzywdzonego, który pozostawał w mylnym przeświadczeniu o prawidłowości procedury przeniesienia własności. Zeznania G. W. jednoznacznie wskazują, że gdyby miał świadomość, że B. B. nie ma zgody właściciela na zbycie auta, które dodatkowo objęte jest postępowaniem o podział majątku, nie zdecydowałby się na zakup tego auta. Mimo, że finansowo zakup okazał się korzystny, to jednak pojawiły się w związku z tym komplikacje związane z prowadzonymi postępowaniami (k. 189, PK I SD 11.20). Po stronie pokrzywdzonego powstało mylne wyobrażenie o rzeczywistości, które doprowadziło go do podjęcia decyzji o zakupie samochodu. Skutkowało to także powstaniem kolejnych komplikacji, o których zeznawał pokrzywdzony, a to konieczności wykonywania dodatkowych czynności wynikających z nieprawidłowości związanych z pełnomocnictwem prokurator B. B., które nie obejmowało sprzedaży samochodu, a także zobowiązaniem do dostarczenia innych dokumentów. To wszystko wydłużyło także okres, w którym doszło do przerejestrowania samochodu będącego przedmiotem umowy. Co więcej, jak zaznaczył sam pokrzywdzony, zakup samochodu, spowodował także komplikacje innego rodzaju, a związane z koniecznością składania szeregu zeznań w toczących się, a wynikających z zawarcia przedmiotowej umowy, postępowaniach. Niewątpliwie, także z tego punktu widzenia doszło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, choć z czysto ekonomicznego spojrzenia nie był on dla pokrzywdzonego krzywdzący. Oceniając

zatem pojęcie „niekorzystnego rozporządzenia mieniem” przez pryzmat znamion czynu zabronionego stypizowanego w art. 286 § 1 kk konieczne jest szersze spojrzenie na sytuację majątkową pokrzywdzonego.

To wszystko doprowadziło Sąd Najwyższy do przekonania, że także w tym przypadku doszło do dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez prokurator B. B. czynu zabronionego stypizowanego w przepisie art. 286 § 1 kk.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy uchwalił jak na wstępie.